

ROOTSIST SAABUNUD KÜLASTAJAD EESTIS 2014.A. VÄLISKÜLASTAJATE UURINGU PÕHJAL

Väliskülastajate uuringu teostas Statistikaamet Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse tellimisel. Väliskülastajate uuring 2014 oli valikuuring, millega koguti infot Eestist lahkuvatelt vähemalt 15-aastastelt välisriikide elanikelt silmast-silma intervjuuna kahel perioodil: suvine küsitlusperiood kestis 1.08–11.09.2014 ja sügisküsitlusperiood 17.11–14.12.2014. Küsitluskohad paiknesid Tallinna sadama A ja D terminalides, Tallinna lennujaamas, bussijaamas ja raudteejaamas (Venemaale suunduvates rongides), Narva, Koidula ja Luhamaa piiripunktides, Tartus Ahhaa keskuse juures, Valgas, Iklas (suvel) ja Pärnu spaades (sügistalvel). Tulemused on üldistatavad küsitlusperioodidel Eestis käinud väliskülastajatele; uuringu tulemusi ei saa üldistada kogu aasta jooksul (s.t. kõigil hooaegadel) Eestis käinud väliskülastajatele.

Kahe küsitlusetapi jooksul kokku vastas küsitlusele **251 Eestis ööbinud Rootsi turisti ja 66 ühepäevakülastajat**. Järgnevalt on detailsemalt (reisi peamise eesmärgi ja Eesti päritolu järgi) esitatud uuringu tulemused turistide (ööbimisega külastajate) kohta, kuid võrdluseks on toodud ka näitajad ühepäevakülastajate kohta. **Eesti päritolu** inimestena on siin kajastatud Rootsi elanikke, kes ise või kelle vanemad on Eestis sündinud. Olulisemate tulemuste kohta on lisatud lühikommentaari.

Eesti päritolu inimesed moodustasid ühepäevakülastajatest 15% ja ööbimisega külastajatest 22%. Tööreisijate seas on eesti päritolu inimesi 8%, puhkusereisijate seas 14% ja muul eesmärgil reisinute seas koguni 40%. Muul eesmärgil reisinutest üle poole on sugulaste või tuttavate külastajad.

Koos kuni 15-aastaste lastega reisis 7% ühepäevakülastajatest ja 10% ööbimisega külastajatest (sh. 18% Eesti päritolu turistidest ja 8% muudest Rootsi turistidest).

Rootsist saabunud külastajate sidemed Eestiga:

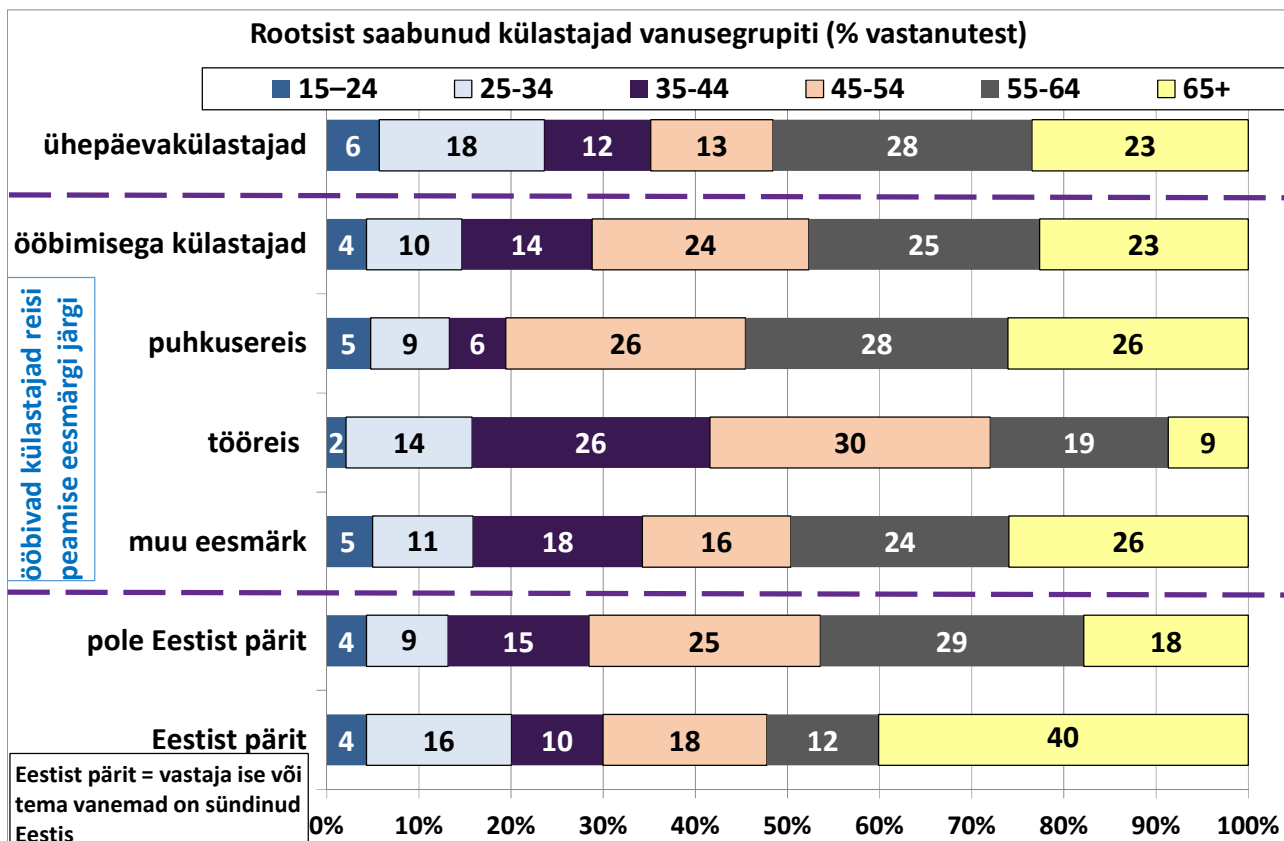
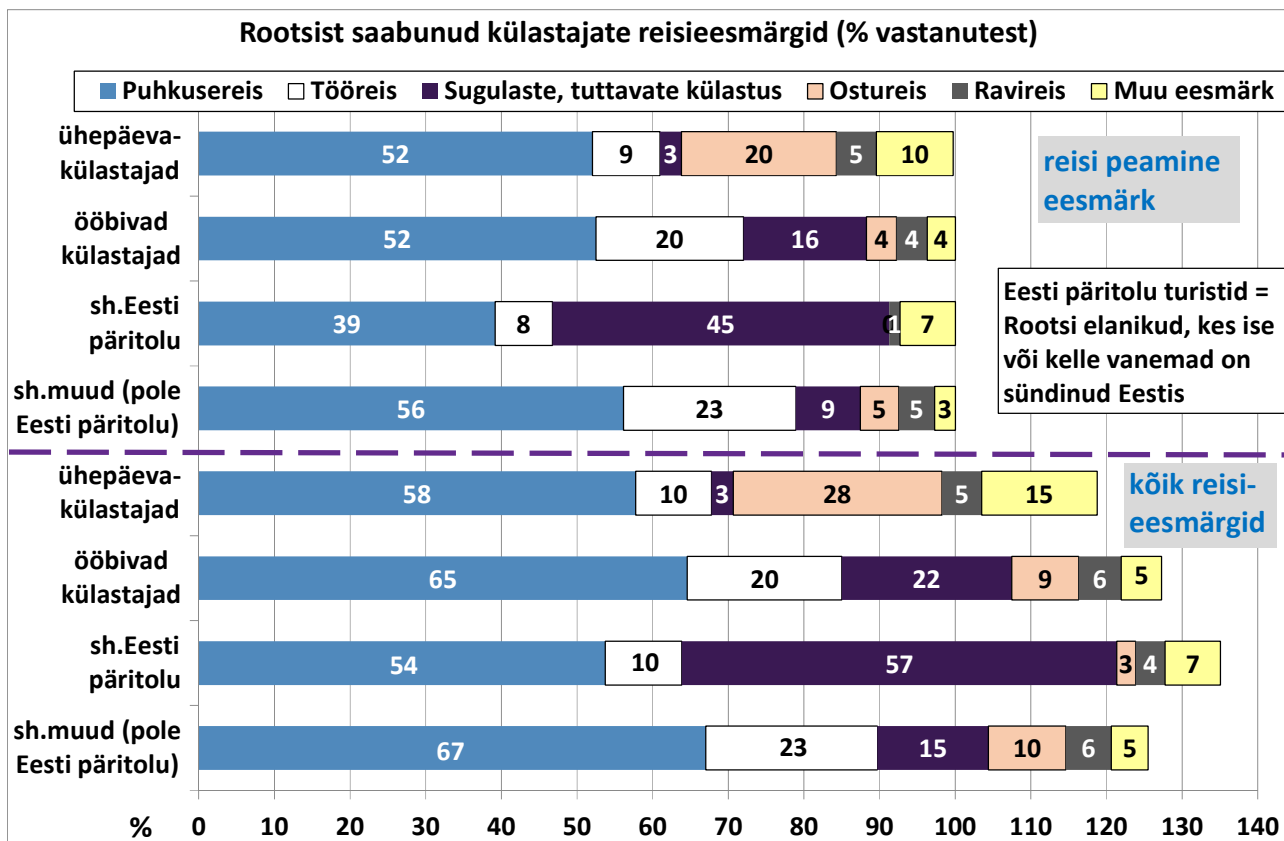
% külastajatest, kes:	ühepäeva-külastajad	Eestis ööbivad külastajad (reisi peamise eesmärgi järgi)			
		kõik	puhkusereis	tööreis	muu eesmärk
on Eesti päritolu (vanemad või ise sündinud Eestis)	15%	22%	14%	8%	40%
omavad Eestis sugulasi või tuttavaid	26%	47%	36%	42%	65%

% Rootsist saabunud külastajatest, kes reisis koos kuni 15-aastaste lastega:

Eestis ööbivatest külastajatest reisi peamise eesmärgi järgi				Eesti päritolu turistidest	Turistidest, kes pole Eesti päritolu	Ühepäeva-külastajatest
kõik	puhkusereis	tööreis	muu eesmärk			
10%	7%	5%	15%	18%	8%	7%

REISI EESMÄRK: Nii ööbimisega külastajatest kui ka ühepäevakülastajatest 52% nimetas reisi peamiseks eesmärgiks puhkusereisi. Ööbimisega külastajatel oli teisel kohal tööreis (mida nimetas peamise eesmärgina 20%) ja kolmandal sugulaste või tuttavate külastus (16%). Ühepäevakülastajatel aga oli teisel kohal ostureis (mida nimetas peamise eesmärgina 20%), kolmandal tööreis (9%) ja neljandal transiitreis (samuti 9%, joonisel sisaldub muude eesmärkide hulgas). Transiitreisijad suundusid eelkõige Lätti, mõningal määral kombineeriti Eestit ka Leedu ja Venemaaga.

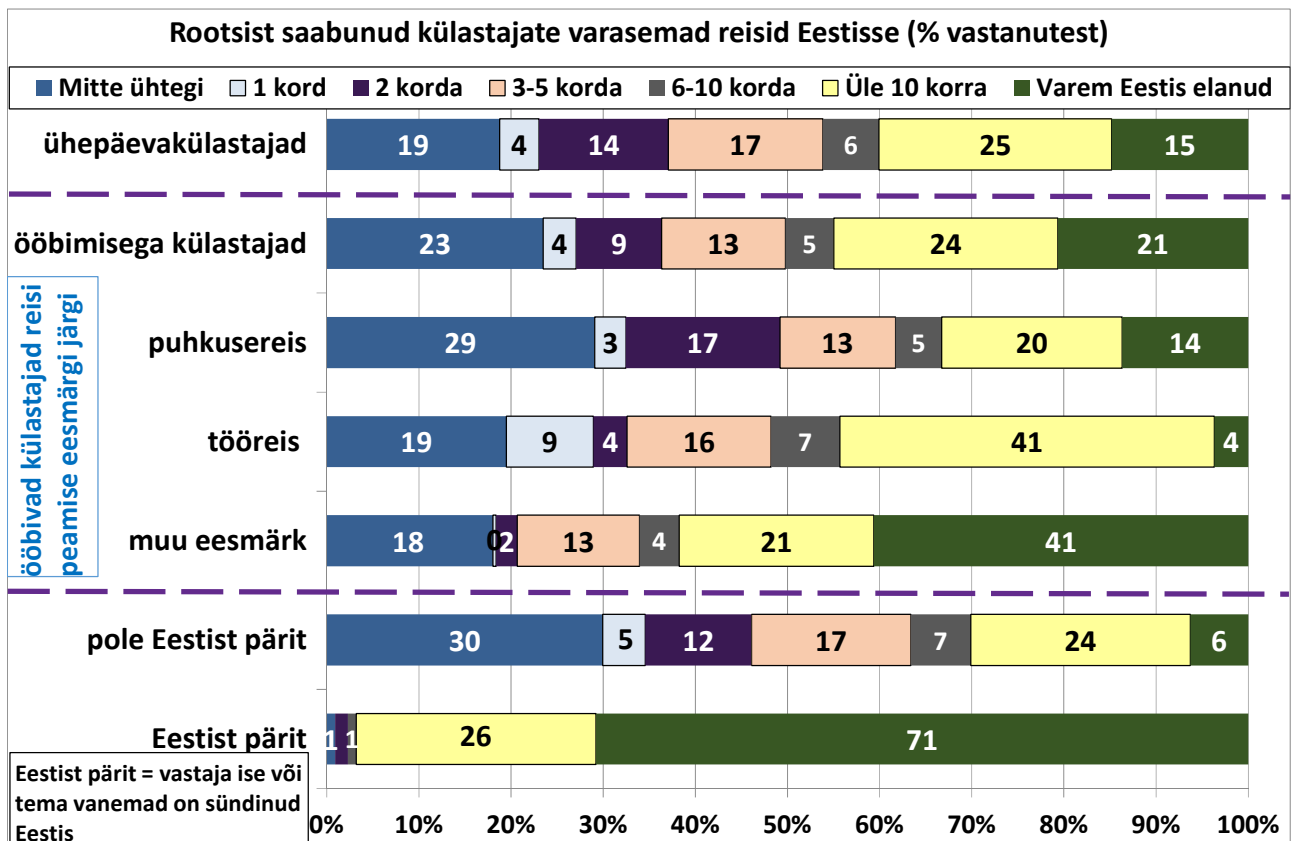
Need Rootsi turistid, kes ise või kelle vanemad on sündinud Eestis, reisivad Eestisse enamasti sugulaste või tuttavate külastamiseks (45%) või puhkuse veetmiseks (39%). Peaaegu veerand Eesti päritolu turistidest kombineerib tuttavate külastamise puhkusereisiga. Muudest Rootsi turistidest (kes ei ole Eesti päritolu) 56% nimetas peamise eesmärgina puhkusereisi, 23% tööreisi, 9% sugulaste või tuttavate külastust, 5% ostureisi ja 5% ravireisi.

VANUSEGRUPID: Rootsi ühapäevakülastajatest veidi üle poole ja turistidest veidi alla poole moodustavad üle 55aastased inimesed. Seega on Rootsist saabunute seas üle 55aastaste osakaal oluliselt kõrgem kui muudest suurema osatähtsusega riikidest pärit väliskülastajate seas. Kõigi ühapäevakülastajate seas keskmiselt moodustavad üle 55aastased 24% ja kõigi Eestis ööbinud välislastide seas 28%.

Rootsi ühepäevakülastajate seas on siiski suhteliselt suur ka 25-34aastaste vanusegrupp (18%), samas ööbimisega külastajate seas on nii see grupp kui ka muud nooremad vanusegrupid (15-44a.) tagasihoidlikult esindatud. Kokkuvõttes moodustavad keskealised ja vanemad vanusegrupid (üle 45aastased) 71% Rootsi ööbimisega külastajatest ning koguni 81% puhkusereisijatest. See viitab ilmselt Eesti kui puhkusesihtkoha vähesele atraktiivsusele Rootsi nooremate vanusegruppide seas. **Eesti päritolu turistide** seas ilmneb eriti suurena üle 65aastaste vanusegrupp (40%), kes on enamasti ilmselt 1944.a. Eestist Rootsi kolinud inimesed. Teisalt on Eesti päritolu inimeste seas muude Rootsi turistidega võrreldes rohkem ka 25-34a. inimesi (ilmselt viimase 10-20 a. jooksul Eestist Rootsi kolinud inimesed). Nende seas, **kes pole Eesti päritolu**, moodustavad kõige suurema grupi 45-64aastased inimesed.

EELNEVAD REISID EESTISSE: Rootsi ühepäevakülastajatest 19% oli Eestis esmakordselt, 4% oli varem Eestis käinud ühe korra, 31% oli Eestis käinud 2-5 korda, 31% oli käinud üle viie korra ja 15% oli varem Eestis elanud. **Ööbimisega külastajate** seas oli esmakordseid külastajaid veidi rohkem – 23%. Ühe korra käinuid oli samuti 4%, 2-5 korda käinuid 23%, üle viie korra käinuid 30% ja varem Eestis elanud inimesi 21%. Esmakordseid külastajaid on keskmisest mõnevõrra rohkem **puhkusereisijate** seas (29%). **Tööreisijate** seas moodustavad suurima grupi need, kes on Eestis käinud üle 10 korra, **muudel eesmärkidel reisinute** seas aga varem Eestis elanud inimesed. **Eesti päritolu inimestest** (kes ise või kelle vanemad on Eestis sündinud) 71% on varem Eestis elanud ja 26% on Eestis käinud üle 10 korra. Muude Rootsi turistide seas on 6% neid, kes on kunagi Eestis elanud (näiteks töö või õpingutega seoses) ning 24% on Eestis käinud üle 10 korra.

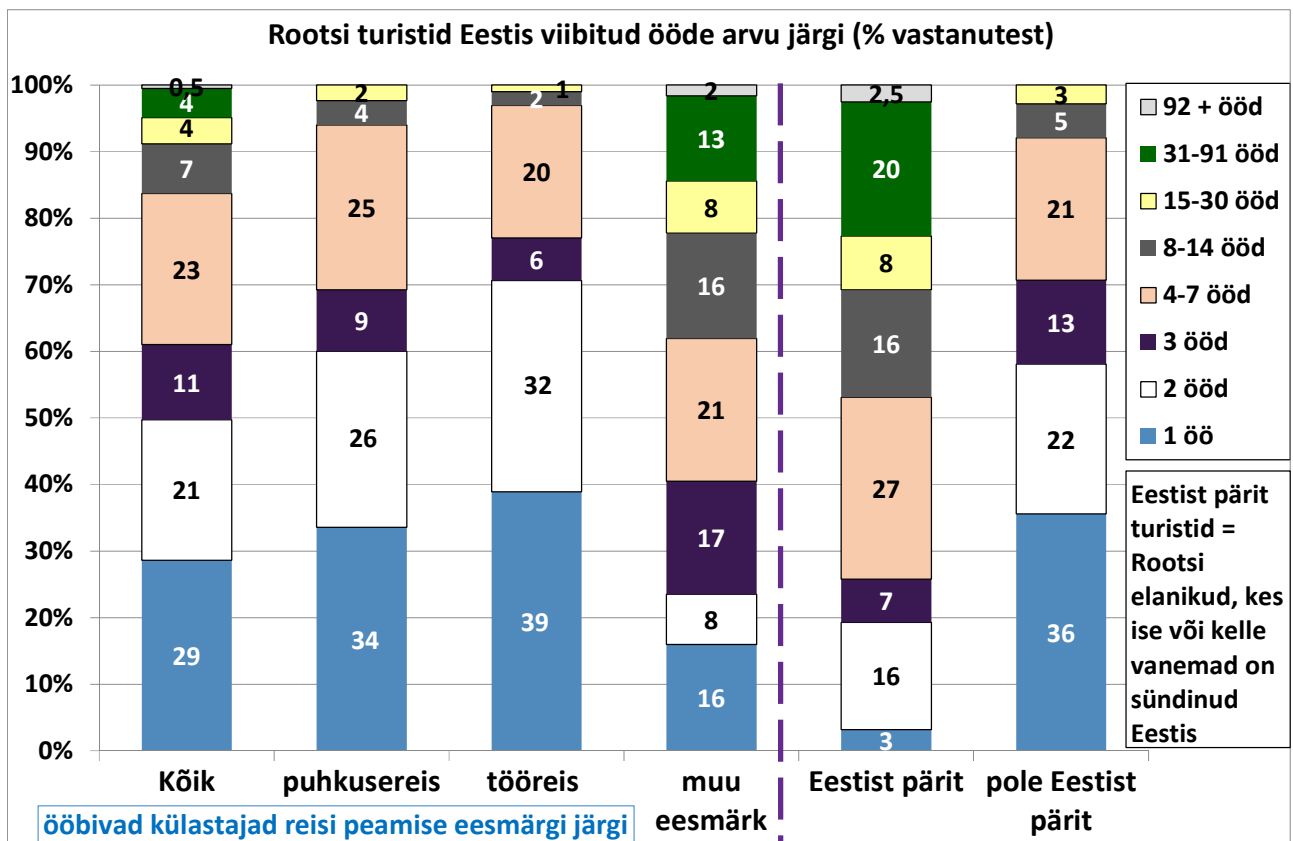

EESTI KOMBINEERIMINE TEISTE RIIKIDEGA: 83% ühepäevakülastajatest ja 78% ööbimisega külastajatest ei kombineerinud Eestit teiste riikide külastusega. Need ühepäevakülastajad, kes kombineerisid, käisid enamasti lisaks Eestile vaid ühes riigis, ööbimisega külastajad 1-2 riigis. Ühepäevakülastajate puhul oli kõige levinum Eesti kombineerimine Lätiga (seda tegi 10% kõigist Rootsi ühepäevakülastajast), sellele järgnes Venemaa (4,8%). Ööbimisega külastajatest 11% käis lisaks Eestile Soomes, 10% Lätis ja 9% Leedus. Lisaks kombineerisid mõned Eestit ka Poola ja Taaniga (kuigi vastaja elukoharegiooni ei küsitud, võis põhjuseks olla see, et Taanile lähemal elavad inimesed reisisid Tallinna lennukiga Kopenhaageni lennujaamast).

Kas külastasite reisiril peale Eesti ka teisi riike? (% vastanutest)

	ei külastanud teisi riike	külastas lisaks ühte riiki	külastas lisaks kahte riiki	külastas lisaks kolme riiki	külastas lisaks vähemalt 4 riiki	käis Soomes	käis Lätis	käis Leedus	Käis Venemaal	Käis mujal
ühepäevakülastajad	83	15	0	2	0	3,5	10	3,3	4,8	0
ööbimisega külastajad	78	12	7	1	2	11	10	9	0,1	5

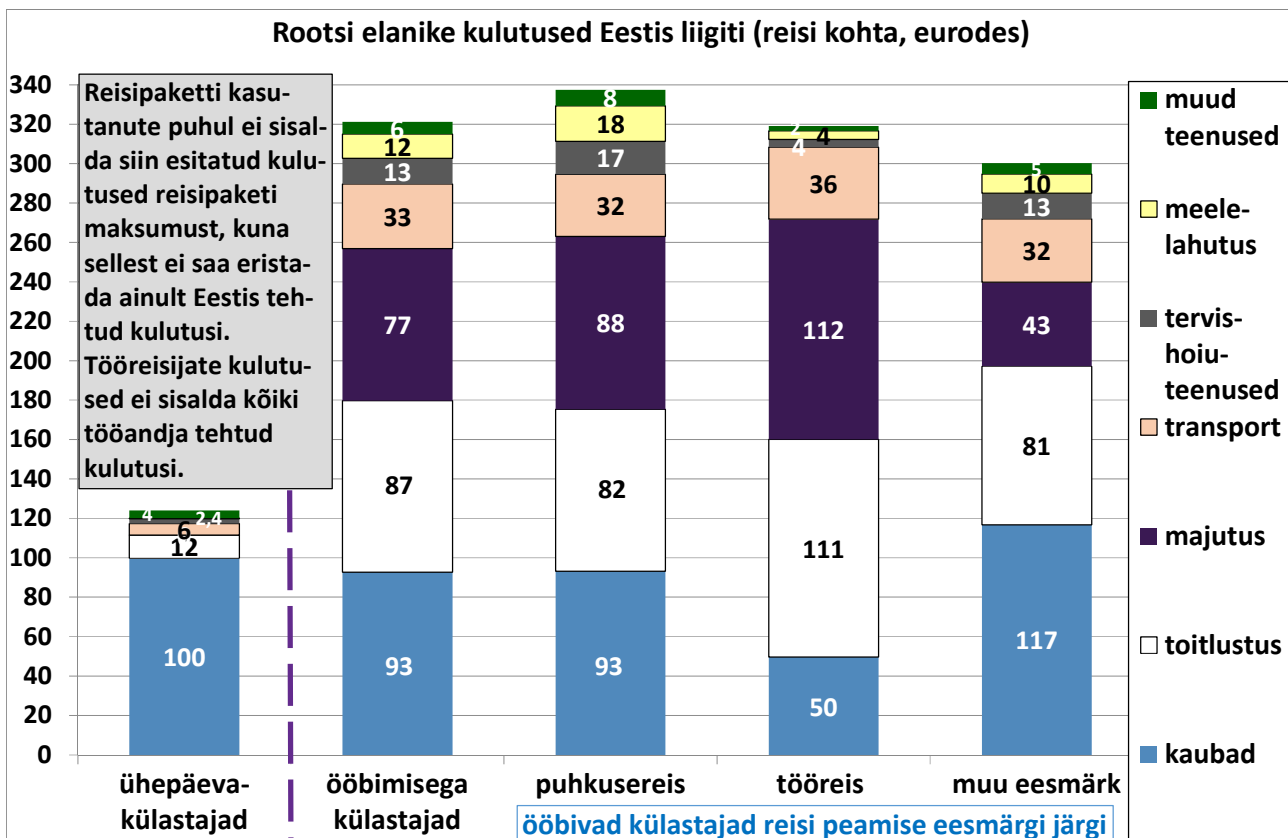
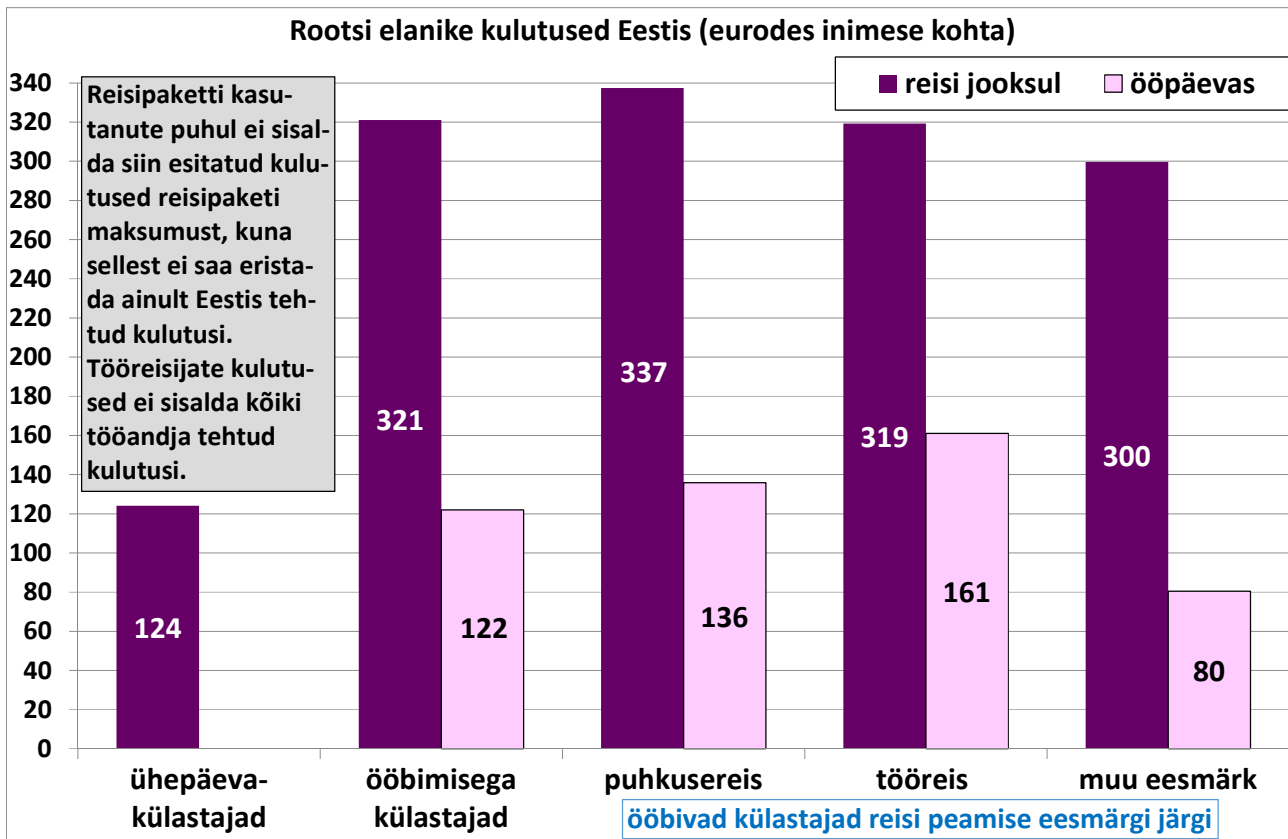
EESTIS VIIBIMISE KESTUS: Eestis ööbinud tööreisijatest 71% ja puhkusereisijatest 60% viibis Eestis 1-2 ööd. Muudel eesmärkidel reisinute seas oli vaid 24% 1-2 ööbimisega piirdunud inimesi, samas 38% neist viibis Eestis 3-7 ööd ja 38% veelgi pikemalt (seejuures 14% isegi rohkem kui kuu). Eesti päritolu inimestest koguni 20% viibis Eestis 1-3 kuud ja 2,5% isegi kauem kui kolm kuud.

ÖÖBIMISEGA KÜLASTAJATE KULUTUSED: Ööbimisega külastaja kulutas Eestis tarbitud kaupade ja teenuste eest reisi jooksul keskmiselt 321 eurot ja ööpäeva jooksul 122 eurot (kõik kulutused on näidatud inimese kohta, s.t. näiteks koos reisinud ja kulutanud pere kulutused on jagatud pereliikmete arvuga, sisaldades ka lapsi). Tuleb aga silmas pidada, et siin esitatud kulutused ei sisalda reisipaketti kasutanute puhul reisipaketi maksumust, kuna sellest ei saa eristada ainult Eestis tehtud kulutusi. Reisipaketti kasutas ööbimisega külastajatest 22%, sh. puhkusereisijatest 29%, tööreisijatest 2% ja muul eesmärgil reisinutest 23%. Keskmise reisipaketi maksumus oli 220 eurot, ning see sisaldas transporti Rootsist Eestisse (võis ka sisaldada Rootsi-sisest transporti, näiteks reisija elukohapiirkonnast Stockholmist). Samuti ei sisalda siin esitatud tööreisijate kulutused kõiki töandaja makstud kulutusi (mida vastaja ise ei maksnud ja seetõttu ka ei teadnud).

Tööreisijad kulutasid reisi kohta veidi vähem, ööpäeva kohta aga mõnevõrra rohkem kui puhkusereisijad. Tööreisijad kulutasid puhkusereisijatega võrreldes rohkem nii majutusele kui ka toitlustusele (kuigi nad viibisid Eestis keskmiselt ühe ööpäeva võrra vähem kui puhkusereisijad), samas ostudele kulutasid tööreisijad peaaegu poole vähem (50 eurot) kui puhkusereisijad (kes kulutasid 93 eurot). Meelelahutusele ja muudele teenustele kulutasid tööreisijad minimaalselt. Muudel eesmärkidel reisinud kulutasid nii reisi kohta kui ka ööpäeva kohta vähem kui töö- või puhkusereisijad. Ülejäänutega võrreldes oluliselt vähem kulutasid nad majutusele, kuid rohkem kaupade ostudele. Kuna suure osa sellest segmendist moodustasid tuttavate juures või oma elamispiirkonnas ööbinud turistid, võib see erinevus viidata sellele, et väljas söömise asemel ostsid nad rohkem toidukaupu poest.

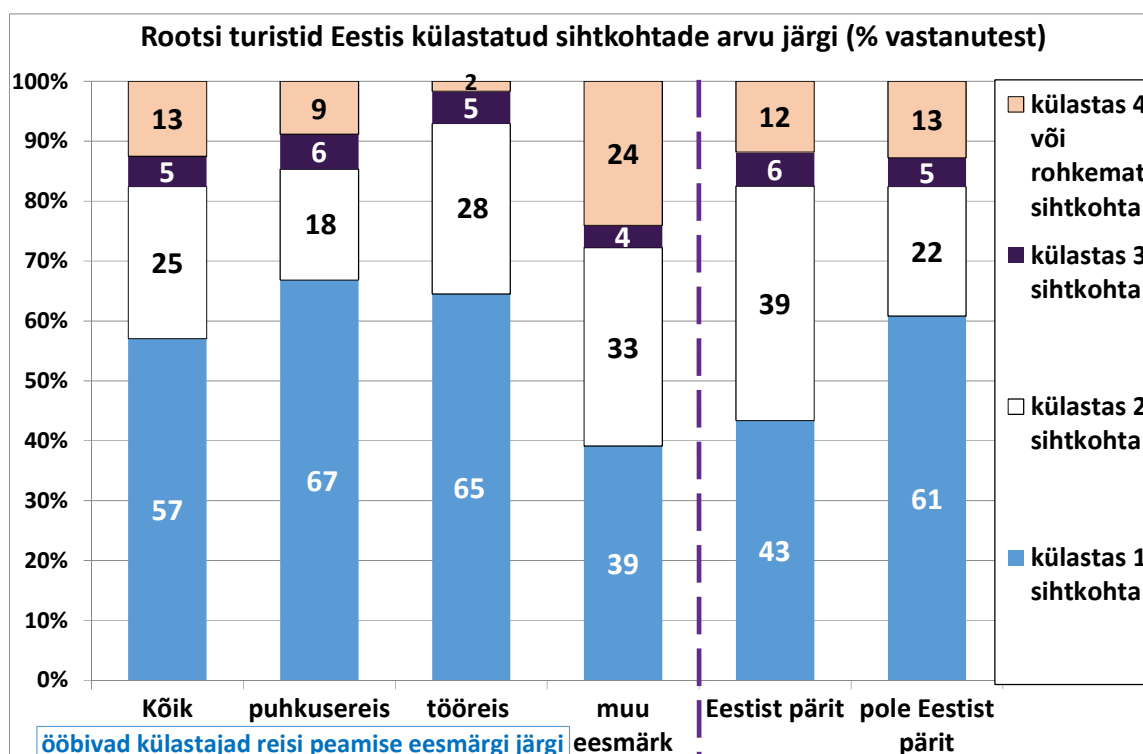
ÜHEPÄEVAKÜLASTAJA kulutas reisi kohta keskmiselt 124 eurot. Kaupade ostule kulutas ühepäevakülastaja keskmiselt isegi veidi rohkem (100 eurot) kui Eestis ööbinud turist (kes kulutas 93 eurot). Erinevus ühepäevakülastaja ja ööbimisega külastaja kulutuste vahel tulenebki sellest, et ühepäevareisil kulutatakse muudele teenustele oluliselt vähem (keskmiselt vaid 24 eurot, samas kui mitmepäevasel reisel kulub neile keskmiselt 229 eurot). Siin tuleb ka märkida, et Rootsi ühepäevakülastajad ei viibi Eestis / Tallinnas isegi mitte tervet päeva, vaid keskmiselt vaid kuus tundi, mistõttu selle aja jooksul teenuseid tarbida eriti ei jõutagi. Reisipaketti kasutas ühepäevakülastajatest 24% ja selle keskmine maksumus oli 92 eurot (sisaldas transporti Rootsist Eestisse).

KÜLASTATUD KOHAD: Ööbimisega külastajatest 57% külastas Eestis vaid ühte sihtkohta, 25% kahte ja 18% vähemalt kolme sihtkohta (sihtkohana loetakse siin suuremaid asulaid, s.t. mitme sihtkoha külastamisena võeti arvesse ka see, kui külastati mitut erinevat asulat samas maakonnas). Puhkuse- ja tööreisijatest 2/3 käis vaid ühes sihtkohas, muudel eesmärkidel reisinutest aga käis ühes sihtkohas vaid 39%, samas kolmandik neist käis kahes sihtkohas ja 28% vähemalt kolmes sihtkohas (eelkõige on see seotud sugulaste ja tuttavate külastamisega). Ühepäevakülastajad käisid valdavalt vaid ühes sihtkohas (enamasti vaid Tallinnas).

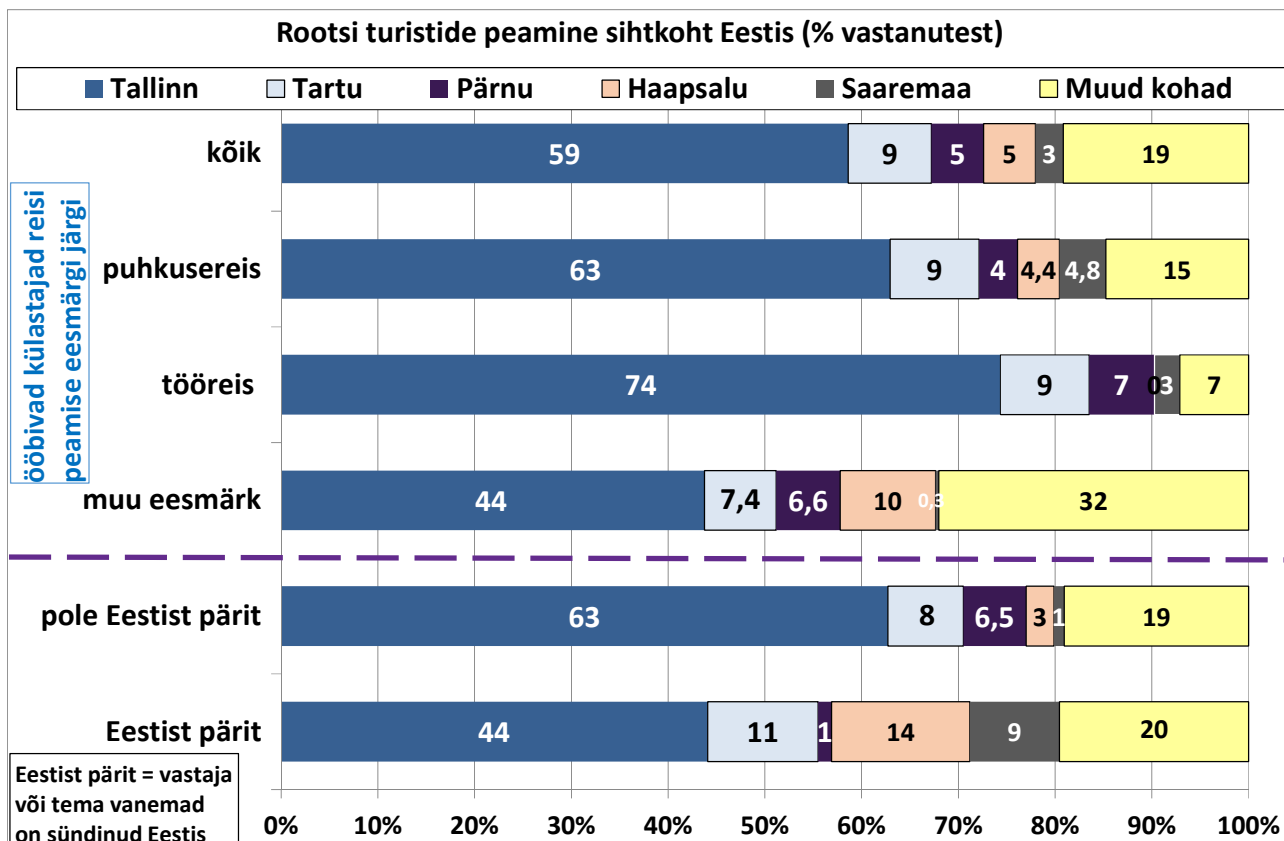
Ööbimisega külastajatest 91% käis reisi jooksul Tallinnas, 18% Pärnus, 16% Tartus, 13% Haapsalus, 7% Viljandis, 6% Saaremaal ja 5% Hiiumaal. **Puhkusereisijatest** käis Tallinnas 92%, Pärnus 18% ning nii Tartus, Haapsalus kui ka Saaremaal 10%. **Tööreisijatest** 95% käis Tallinnas, 16% Pärnus ja 12% Tartus, kõiki muid sihtkohti külastas vaid väike hulk tööreisijaid. **Muudel eesmärkidel reisinutele** oli Tallinna (89%) järel sihtkohtadest teisel kohal Tartu (mida külastas neist 27%), kolmandal Haapsalu (23%) ja neljandal Pärnu (19%). **Eesti päritolu turistidest** käis reisi jooksul Tallinnas 78%, Tartus 24%, mujal Tartu maakonnas väljaspool Tartut 19%, Haapsalus 19%, Viljandis 15%, Saaremaal 12% ja Jõgeval 9%. **Neist, kes pole Eesti päritolu**, käis 95% Tallinnas, 22% Pärnus, 14% Tartus, 11% Haapsalus, 5% mujal Läänemaal, 5,6% Hiiumaal, 5,4% Viljandis, 5% Narvas ja 2,6% mujal Ida-Virumaal ning 4% Saaremaal.

Reisi peamise sihtkohana nimetas Tallinna 59% Eestis ööbinud Rootsi turistidest, Tartut 9% ning nii Pärnut kui ka Haapsalut 5%. **Puhkuseturistidest** nimetas reisi peamise sihtkohana Tallinna 63%, Tartut 9% ja Saaremaad 5%. **Tööreisijatest** kolmveerandile oli peamiseks sihtkohaks Tallinn, 9% nimetas sellena aga Tartut ja 7% Pärnut. **Muudel eesmärkidel reisinutest** vaid 44% nimetas peamise sihtkohana Tallinna. 10% neist nimetas peamise sihtkohana Haapsalut, 7% Tartut ja 7% Pärnut. Joonisel esitamata muude kohtade seas nimetas see sihtgrupp enam Hiiumaad, Narvat ja muid Ida-Viru sihtkohti, Tartumaad (väljaspool Tartu linna) ja Lääne-Virumaad (väljaspool Rakveret).

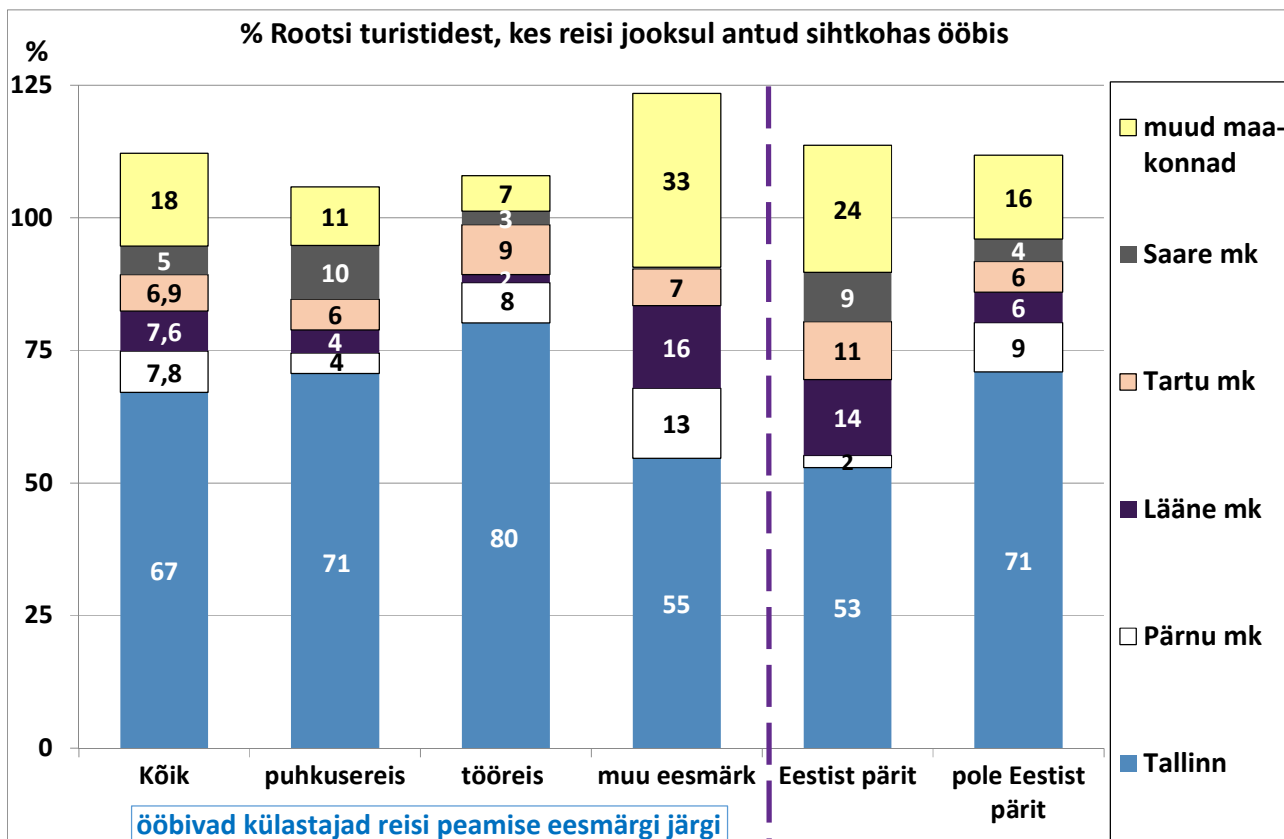

% Rootsi turistidest, kes külastas reisi jooksul nimetatud sihtkohta

	kõik ööbimisega külastajad	puhkusereis	tööreis	muu eesmärk	Eestist pärit	pole Eestist pärit
Tallinn	91	92	95	89	78	95
Pärnu	18	18	16	19	4	22
Tartu	16	10	12	27	24	14
Haapsalu	13	10	1,1	23	19	11
Viljandi	7	6	2,8	12	15	5,4
Saaremaa	6	10	4	0,3	12	4
Hiiumaa	5	1,2	0,6	13	3,2	5,6
Narva	4,5	1,5	3	10	3,0	5
Rakvere	2,6	4,5	1,5	0,6	3,4	2,4
Lahemaa/ Palmse	2,2	0,4	0	6	0	2,8
Otepää	2,1	4,5	0	0	2,5	2
Võru	0,7	1,2	0	0,3	3,0	0,1
Valga	0,6	1,2	0	0	2,5	0,1
Muud kohad	18	13	8	31	18	18
Keskmiselt sihtkohti reisi kohta	1,87	1,74	1,44	2,31	1,88	1,87

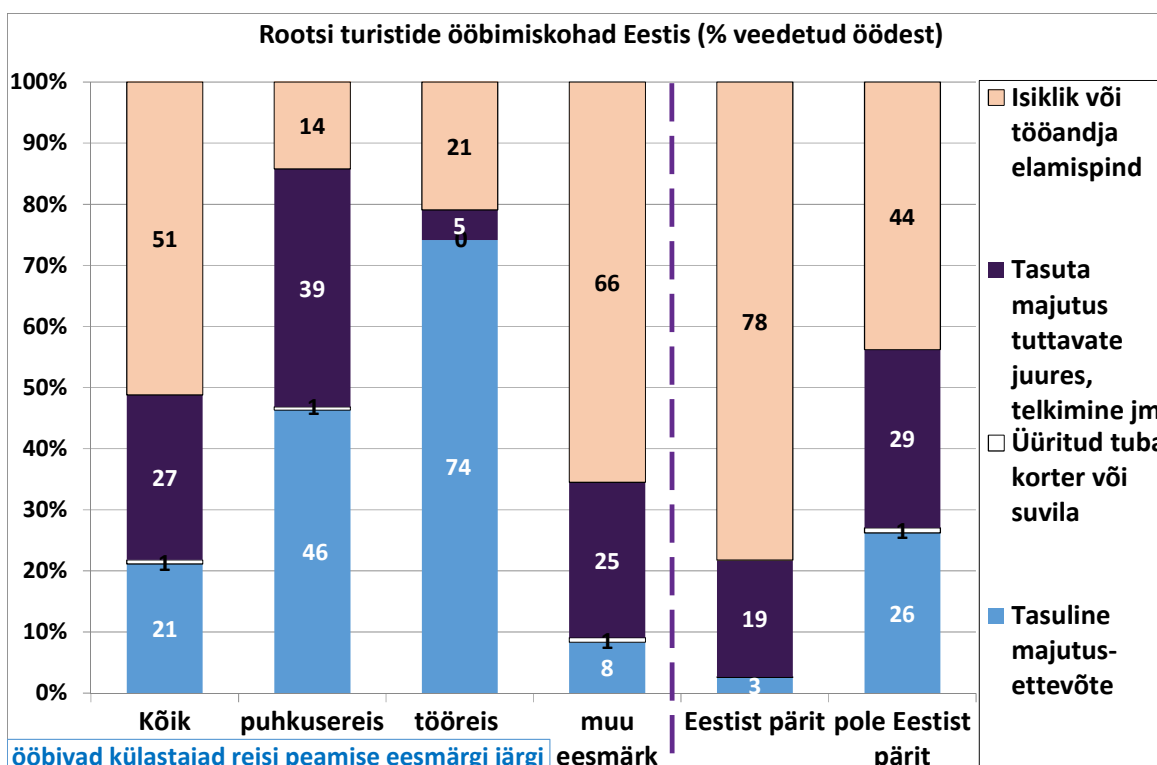
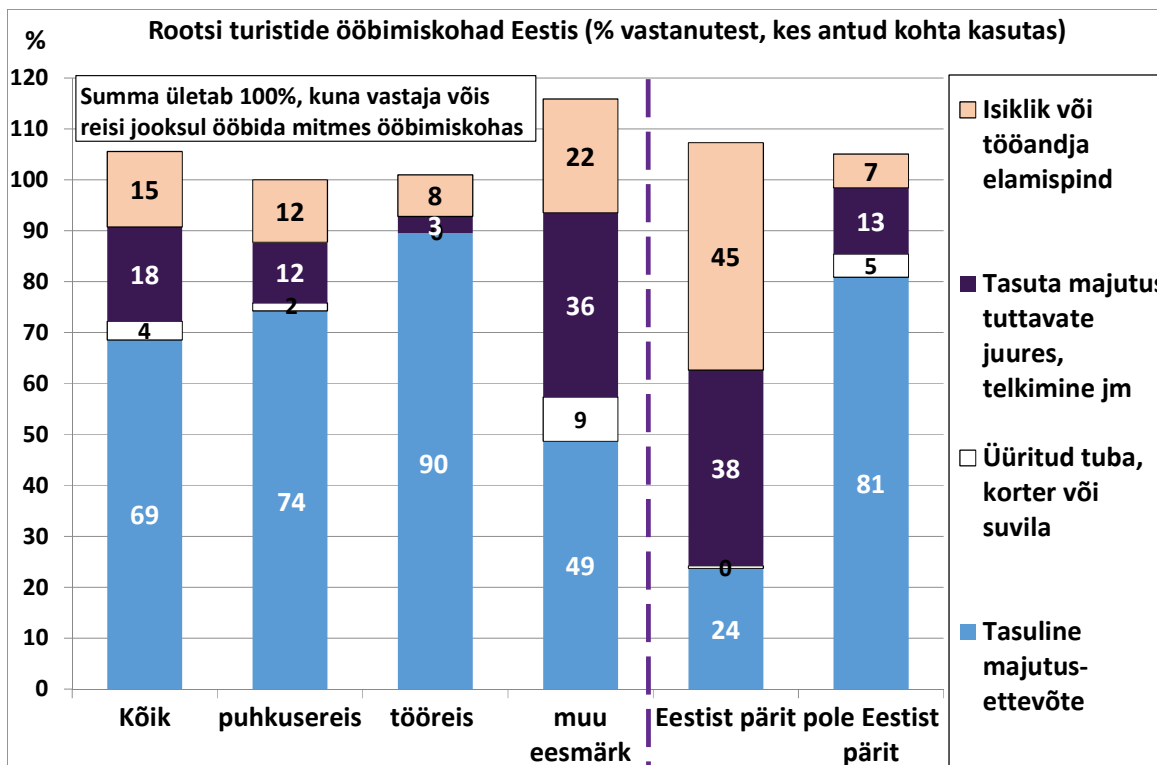
Külastatud kohtade ja ööbimiskohtade pingereas ei ilmne väga suurt erinevust. 88% Rootsi turistidest ööbis reisi jooksul vaid ühes sihtkohas (maakonnas), 9% ööbis kahes ja 2% kolmes sihtkohas. Eesti päritolu turistidest 53% ööbis reisi jooksul vähemalt ühe öö Tallinnas, 14% Lääne maakonnas, 11% Tartu maakonnas ja 9% saare maakonnas. Muudest Rootsi turistidest 71% ööbis reisi jooksul vähemalt ühe öö Tallinnas, 9% Pärnu maakonnas, 6% Lääne ja samuti 6% Tartu maakonnas.

MAJUTUSKOHAD: 67% Rootsi turistidest kasutas ainult tasulist majutust, 30% ainult tasuta majutust (mille hulka loetakse ka enda või tööandja elamispind) ja 3% kasutas reisi jooksul nii tasulist kui ka tasuta majutust. **Puhkusereisijatest** kasutas ainult tasulist majutust 76% ja **tööreisijatest** koguni 89%, **muudel eesmärkidel reisinutest** aga vaid 43%. **Eesti päritolu turistid** kasutasid valdavalt tasuta majutust (76%), samas siiski 20% neist kasutas ainult tasulist majutust ja 4% kasutas lisaks tasuta majutusele reisi jooksul ka tasulist majutuskohta. Tasuta majutust kasutas ka viiendik neist, kes pole Eesti päritolu.

Rootsi turistide jagunemine tasuta ja tasulise majutuse kasutamise järgi (% vastanutest)

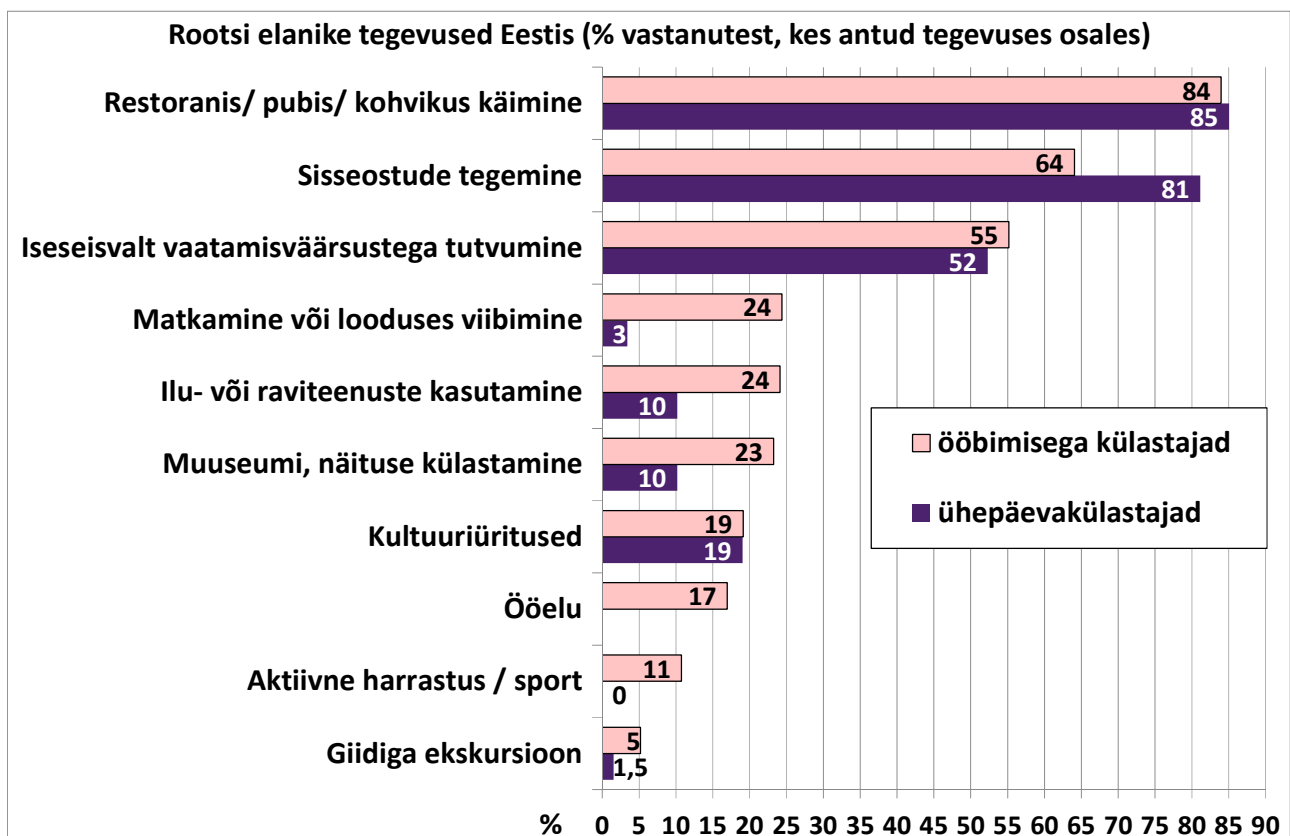
	Kõik	puhkusereis	tööreis	muu eesmärk	Eestist pärit	pole Eestist pärit
ööbis ainult tasulises majutuses	67	76	89	43	20	80
ööbis ainult tasuta majutuses	30	24	10	49	76	17
kasutas nii tasulist kui ka tasuta majutust	3	0	1	8	4,3	2,5
kokku	100	100	100	100	100	100

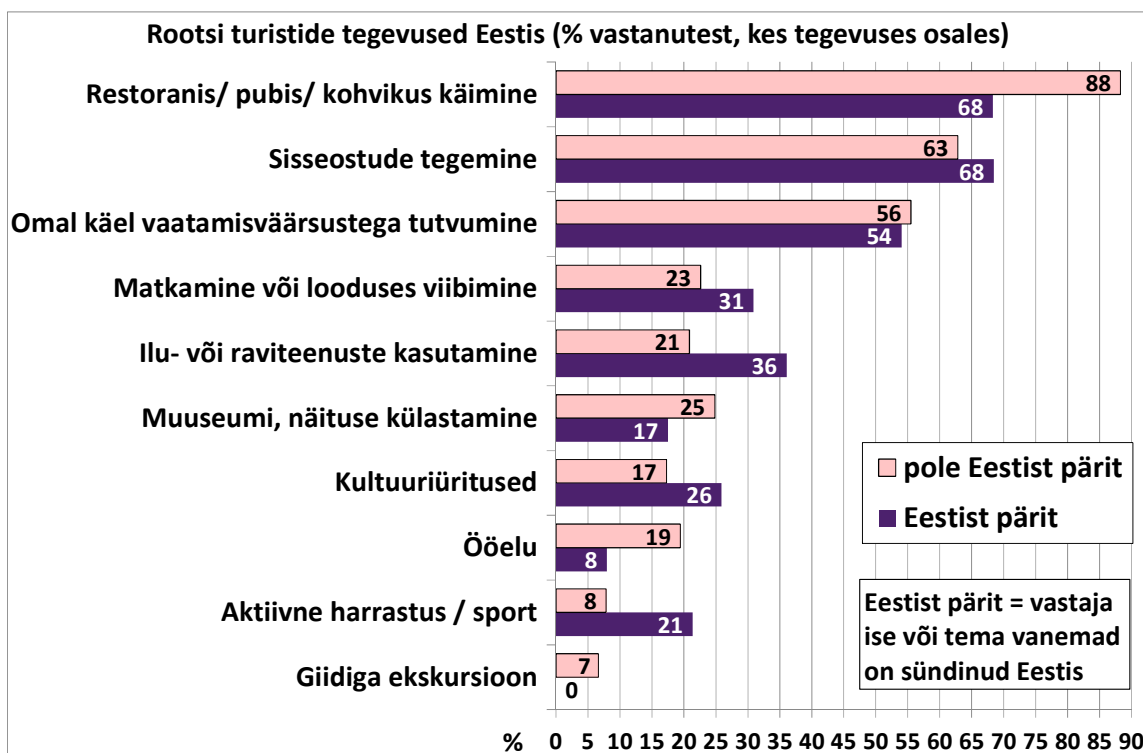
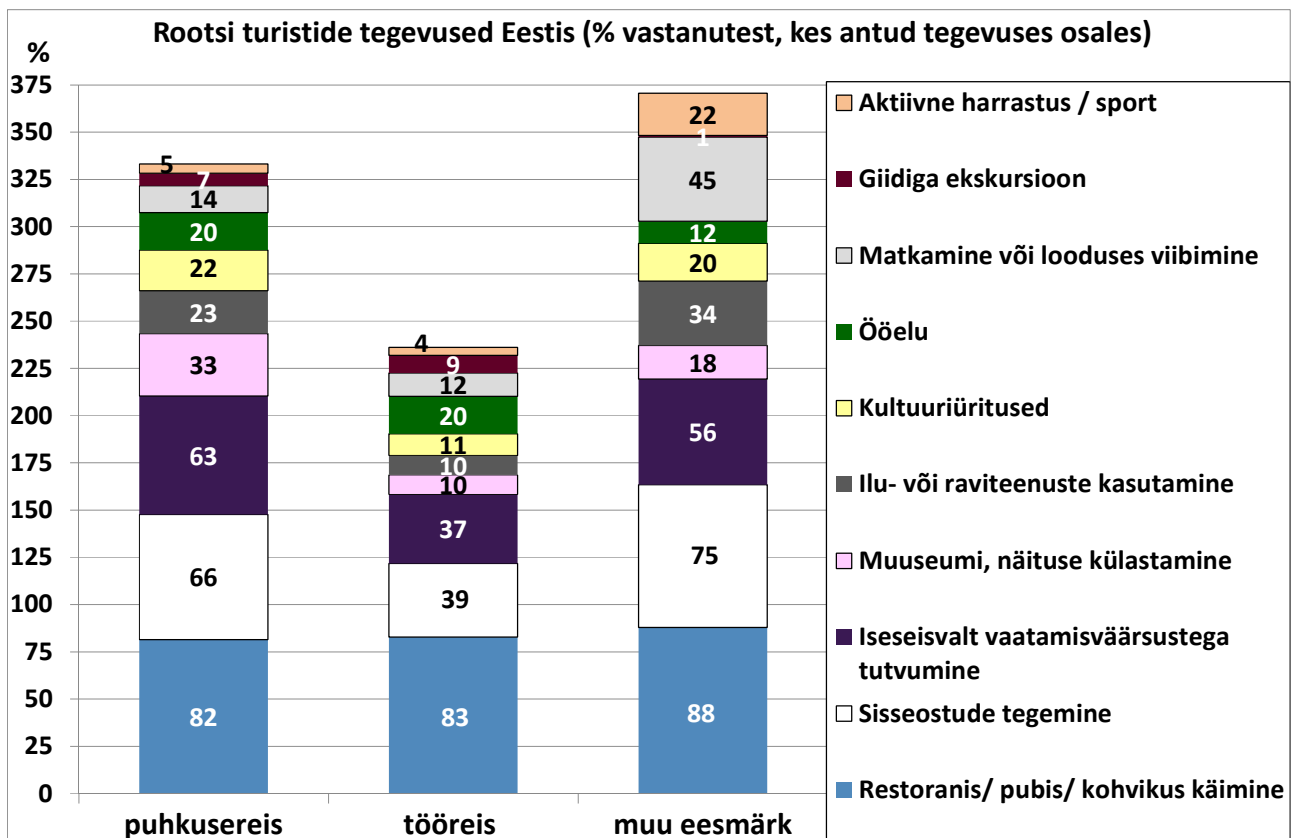

Eesti päritolu turistidest 45% kasutas ööbimiskohana isiklikku (või tööandja) elamispinda, 38% tasuta majutust sugulaste või tuttavate juures ja 24% tasulist majutusettevõtet. Kuna aga oma elamispinnal ööbitakse märkimisväärselt kauem kui muudes ööbimiskohtades, veetsid Eesti päritolu turistid koguni 78% Eestis veedetud öödest oma elamispinnal, 19% tuttavate juures ja vaid 3% tasulises majutuskohas. Valdav osa (81%) **neist, kes pole Eesti päritolu**, kasutas tasulisi majutusettevõtteid, tuttavate juures ööbis 13% ja enda või tööandja elamispinda kasutas 7%. Samas veedetud ööde arvestuses oli ka selle sihtgrupi puhul tugevas ülekaalus tasuta majutus: 44% Eestis veedetud öödest veetis see sihtgrupp enda või tööandja elamispinnal, 29% tuttavate juures ja vaid 26% tasulises majutusettevõttes.

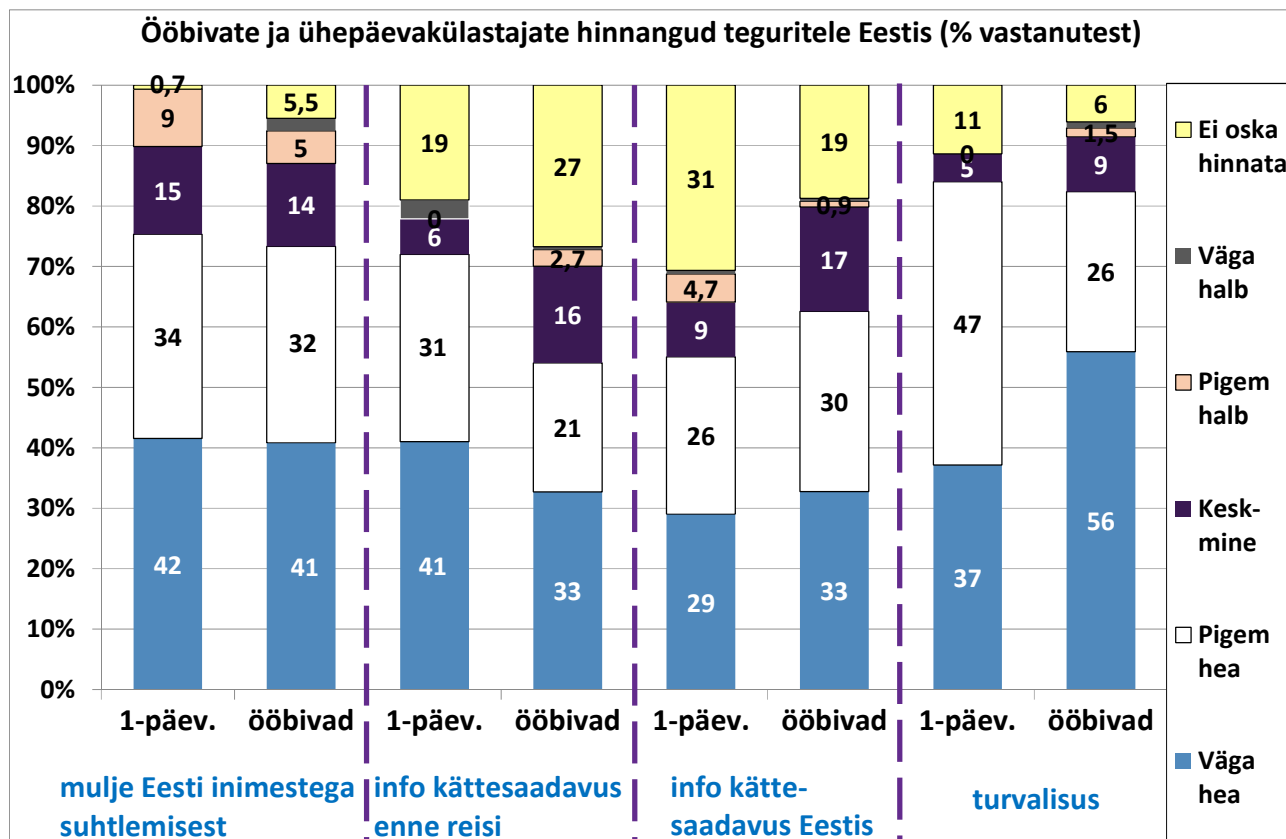
TEGEVUSED EESTIS: Rootsi ühepäevakülastajatest 85% käis Eestis restoranis, pubis või kohvikus ning 81% tegi sisseoste, 52% tutvus omal käel vaatamisväärsustega, 19% käis kultuuriüritustel, 10% kasutas ilu- või raviteenuseid ja 10% käis näitustel. **Eestis ööbivatest Rootsi turistidest** 84% käis Eestis restoranis, pubis või kohvikus, 64% tegi sisseoste, 55% tutvus omal käel vaatamisväärsustega, 24% viibis looduses, 24% kasutas ilu- või raviteenuseid ja 23% käis näitustel.

Ootuspäraselt võtavad erinevatest tegevustest kõige vähem osa **tööreisijad**, kellel tööasjade kõrval jääb muudeks tegevusteks vähem aega ja kes ka viibivad Eestis lühemalt kui muudel eesmärkidel reisinud turistid. Restoranides / kohvikutes käisid nad samapalju kui teistel eesmärkidel reisinud. Lisaks tegi 39% neist sisseoste ja 37% tutvus omal käel vaatamisväärsustega. Samas võiks märkida, et ööelu nautijaid oli tööreisijate seas sama palju kui puhkusereisijate seas (20%) ning organiseeritud ekskursioonidel käisid nad veidi rohkemgi kui puhkusereisijad (9% tööreisijatest). Eelkõige käisid ekskursioonil konverentsireisijad, kellel see võis kuuluda konverentsil osalejatele pakutud programmi hulka. **Eesti päritolu turistidele** on ostud ja restoranid võrdset olulised (68%). Neile järgneb iseseisvalt vaatamisväärsustega tutvumine (54%) ning ilu- või raviteenuste kasutamine (36%). Eesti päritolu turistid viibivad muude Rootsi turistidega võrreldes rohkem looduses, tegelevad aktiivsete harrastustega ja käivad kultuuriüritustel. Kuigi Eesti päritolu turistid kasutavad üsna vähe majutusettevõtete teenuseid, on nad siiski oluliseks sihtgrupiks mitmete muude teenuste ja tegevuste pakkujatele, muuhulgas ka seetõttu, et viibivad Eestis pikalt.

HINNANG REISILE: 50% ööbimisega külastajatest hindas reisi ootustele vastavaks. Kuigi suurem osa Rootsi turistidest on Eestis varem käinud (paljud isegi korduvalt), hindas koguni 37% siiski reisi oodatust paremaks ja 12% palju paremaks. Vaid 1% hindas reisi oodatust halvemaks. Rahulolu küsitud 4 teguriga oli kõrge: keskmised hinnad olid kõik 4,1 ja 4,4 vahemikus (skaalal, kus 5 on väga hea ja 1 väga halb).

Kuidas vastas reis ootustele? (% vastanutest)

	ühepäevakülastajad	ööbimisega külastajad	puhkusereis	tööreis	muu eesmärk
Palju parem oodatust	10	12	21	6	4
Parem oodatust	13	37	38	39	35
Vastas ootusele	77	50	41	53	61
Halvem oodatust	0	0,6	0	1,6	0,8
Palju halvem oodatust	0	0,3	0,6	0	0